

LUNDS
UNIVERSITET

Samhällsvetenskapliga fakulteten

SOPM36, Socialt arbete: Civilsamhälle, socialt arbete och välfärd , 15 högskolepoäng

Social Work: Civil Society, Social Work and Welfare, 15 credits
Avancerad nivå / Second Cycle

Fastställande

Kursplanen är fastställd av Socialhögskolans institutionsstyrelse 2024-04-17 (U 2024/201) och senast reviderad 2026-05-20 (U 2026/319). Den reviderade kursplanen träder i kraft 2026-09-15 och gäller från och med vårterminen 2027.

Allmänna uppgifter

Kursen ingår som valbar fördjupningskurs på termin 7 på socionomprogrammet. Kursen kan ingå i en masterexamen i socialt arbete.

Undervisningsspråk: Svenska

Huvudområde Fördjupning

Socialt arbete A1N, Avancerad nivå, har endast kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

Kursens mål

För godkänt resultat på kursen ska studenten kunna

Kunskap och förståelse

- identifiera och analysera organisationers och aktörers olika roller och funktioner i det civila samhället på lokal, nationell och global nivå, utifrån teorier om det civila samhället
- analysera och kritiskt diskutera de institutionella omgivningarnas betydelse för organiseringen av välfärdsinsatser inom det civila samhället med hjälp av relevanta teorier och begrepp
- analysera och problematisera välfärdsarbetets roll i det civila samhällets organisationer med avseende på serviceproduktion, påverkansarbete och organisering av gemenskaper

Färdighet och förmåga

- använda teorier om det civila samhället i relation till socialt arbete och annat välfärdsarbete
- analysera hur relationer till berörda välfärdsinstitutioner och aktörer påverkar det sociala arbetets former och utfall i det civila samhällets organisationer
- problematisera, analysera och kritiskt diskutera de roller och funktioner socialt arbete och annat välfärdsarbete antar inom ramarna för civila samhällets organisationer, särskilt i relation till förändringar och utmaningar i dagens samhälle

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- kritiskt förhålla sig till teorier om det civila samhället med en förmåga att identifiera olika aktörers perspektiv, värden och motiv
- kritiskt reflektera över hur sociala insatser för utsatta grupper präglas av civilsamhällets organisationers särart och relationer till sin omgivning

Kursens innehåll

På kursen presenteras teorier om och empiriska exempel på välfärdsarbete i det civila samhällets organisationer. Socialpolitiska strukturer– från lokal till internationell nivå – som påverkar villkoren för välfärdsarbete i civilsamhället presenteras.

Kursinnehållet är inriktat på idéburna, ej vinstdrivande organisationer, roller och funktioner. Till sådana hör att organisera olika välfärdstjänster, utveckla gemenskaper och lokalsamhällen samt att vara en samhällskritisk röst, ofta i syfte att driva förändring och innovation. Inom dessa funktioner arbetar både anställda medarbetare, professionella, volontärer och medlemmar. Frågor som behandlas under kursen är nutida förväntningar på det civila samhället och dess välfärdsverksamheter, liksom frågor om var gränserna dras mellan offentliga aktörer, marknadsaktörer och det civila samhällets organisationer.

Kursen innehåller tre delar:

1. Teorier och nyckelbegrepp

I denna inledande del studeras olika sätt att förstå och använda begreppet det civila samhället. Här presenteras även teorier för förståelse och studier av det civila samhället på mikro-, meso- och makronivå.

2. Välfärdsarbete i civilsamhället – aktörer, former och funktioner

I denna del undersöks välfärdsarbetets former och uttryck såsom de gestaltas inom det civila samhället. Röst- och påverkansarbete, service samt gemenskaper baserade på identitet och sociala rörelser är tre grundläggande funktioner där volontärer och anställda medarbetare samspelar. Här ingår möten med lokala idéburna aktörer inom välfärdsområdet.

3. Välfärdsarbete i civilsamhället – ett internationellt och jämförande perspektiv

I denna del presenteras Non Governmental Organizations, NGOs, idag stora och månghövudade aktörer, inte minst inom bistånds-, utvecklings- och miljöarbete. I denna kontext identifieras ett antal trender som marknadisering och professionalisering, krav på evidensbaserad praktik och utveckling av redovisningspraktiker, vilka sedermera relateras till de studerade aktörerna.

Kursens genomförande

Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier och studiebesök. Undervisningen bygger på studentaktiva arbetsformer enskilt och i grupp. Aktörer som representerar olika aspekter av det civila samhällets organisationer deltar i seminarier och presentationer.

Tre seminarier är obligatoriska. Enstaka moment kan kompletteras.

Kursens examination

Kursen examineras genom två examinerande moment:

1. Ett individuellt författat paper (13 hp)
2. Presentation av paper och opponering av annan students paper på ett examinationsseminarium (2 hp)

På kursen erbjuds ordinarie prov, omprov i nära anslutning till det ordinarie provet samt ytterligare ett provtillfälle avseende kurser som avslutats under det gångna läsåret (uppsamlingsprov). Inom ett år efter att kursen genomgått en större förändring eller upphört erbjuds minst två ytterligare provtillfällen på samma kursinnehåll. Därefter erbjuds studenten ytterligare provtillfällen men i enlighet med gällande kursplan.

Om så krävs för att en student med varaktig funktionsnedsättning ska ges ett likvärdigt examinationsalternativ jämfört med en student utan funktionsnedsättning, så kan examinator efter samråd med universitetets avdelning för pedagogiskt studentstöd fatta beslut om alternativ examinationsform för berörd student.

Betyg

Betygsskalan omfattar betygsgraderna: Underkänd, Godkänd

För betyget Godkänd krävs att studenten fullföljer samtliga examinationsuppgifter och uppfyller de mål som anges för kursen.

Förkunskapskrav

Denna kurs tillhör Fördjupningsblocket inom Socionomprogrammet. För tillträde till kursen krävs godkända kurser omfattande 150 hp inom Socionomprogrammet, varav 90 hp ska bestå av godkända kurser från Basblocket (termin 1,2 och 3).

Övrigt

Kursen ersätter SOPM33 Socialt arbete i det civila samhället 15 hp och kan inte ingå i examen tillsammans med den kursen.